

HEMANGIOM HEPATIC VOLUMINOS DE LOB STÂNG

VOLUMINOUS HEPATIC HEMANGIOMA OF THE LEFT LOBE

Vlad BRAȘOVEANU, C. ANGHEL, R. GRIGORIE

Institutul de boli digestive si transplant hepatic Fundeni, București, România

Rezumat

Hemangiomul este o formațiune tumorală benignă cu localizarea cea mai frecventă la nivel hepatic [1]. Articolul prezentat se referă la cazul unei paciente în vârstă de 8 ani care este investigată în clinica de pediatrie pentru dureri abdominale localizate în etajul abdominal superior și este decelată imagistic cu o formațiune tumorală, voluminoasă, localizată la nivelul lobului stâng hepatic. Se intervine chirurgical; intraoperator se decelează formațiune tumorală voluminoasă de lob stâng hepatic extinsă la lobul caudat pentru care se practică hepatectomie stânga reglată în bloc cu rezecție de lob caudat. Particularitatea cazului constă în vârsta tână a pacientei precum și dimensiunile crescute ale tumorii.

Summary

Hemangioma is a benign tumor most frequently located in the liver. The article describes a case of an 8 year old girl, which was investigated in a pediatric clinic for upper abdominal pain and imagistic a voluminous tumor situated in the left lobe of the liver was detected. During the surgical intervention a voluminous tumor of the left hepatic lobe extended to the caudate lobe was detected. A left hepatectomy with resection of caudate lobe was performed. The particularity of the case consists in the young age of the patient and vast volume of the tumor.

Introducere

Hemangiomul este o tumoră benignă, cu localizare hepatică, cel mai frecvent, cu evoluție și prognostic favorabile.

Este mai des întâlnit la persoanele de gen feminin, cu o vârstă medie de diagnosticare în jurul a 45 ani [2]. În majoritatea cazurilor diagnosticate sunt tumori unice, cu diametrul în jurul a 5 cm., dar pot fi și multiple cu localizări în ambii lobi, fără a predomina în unul sau altul, iar când sunt mai mari de 10 cm sunt denumite gigante [6, 7]. Simptomatologia lipsește în majoritatea cazurilor sau dacă există, este nespecifică. Prezența hemangioamelor voluminoase la copii este cauzată cel mai frecvent de insuficiența cardiacă secundară unui sindrom arteriovenos congenital [2, 5].

Diagnosticul se pune în general în urma explorărilor imagistice (CT și IRM). Ca și tratament, foarte rar are ca indicație tratamentul chirurgical; de cele mai multe ori se recurge doar la urmărirea imagistică în dinamică [1, 9].

Prezentarea cazului

Pacienta B. L. în vârstă de 8 ani, investigată în clinica de pediatrie pentru dureri apărute la nivelul etajului abdominal superior însoțite de sațietate precoce și astenie fizică. Obiectiv, pacienta ușor subponderală, la palpate se evidențiază în epigastriu o masă dură tumorală voluminoasă corespunzătoare lobului stâng hepatic. Examenul paraclinic de laborator nu prezintă modificări față de valorile normale.

Examenul ecografic dublat ulterior de examenul CT evidențiază la nivelul lobului stâng hepatic o formațiune tumorală voluminoasă ce ocupa în întregime lobul stâng.

Se intervine chirurgical, intraoperator se decelează la nivelul hepatic formațiune tumorală de lob stâng hepatic extinsă la lobul caudat, bine vascularizată și se practică hepatectomie

stângă reglată în bloc cu rezecție de lob caudat folosind pentru secționarea parenchimului hepatic CUSA.

Evoluția postoperatorie este favorabilă, pacienta externându-se la 6 zile postoperator.

Examenul histopatologic descrie piesa de hepatectomie stângă prezentând central formațiune tumorală nodulară violacee, cu diametru de 8 cm, cu aspect histopatologic de hemangiom cavernos hepatic.

Discuții

Hemangiomul hepatic este cea mai frecventă tumoră benignă cu o incidență de aproximativ 3%. În general hemangioamele de peste 10 cm diametru pot manifesta simptome nespecifice în rest cele sub 10 cm sunt asimptomatice [1, 2, 8].

Distribuția pe sexe arată o mai mare frecvență în ceea ce privește sexul feminin cu un raport de 3:1 față de cel masculin. Ca vârstă medie de diagnosticare cele mai multe cazuri sunt în jurul vârstei de 45 ani. În ceea ce privește factorii declanșatori, nu s-a putut stabili prezența unor factori cu certitudine [1, 2, 7].

La copii, hemangiomul hepatic este cea mai frecventă tumoră hepatică cu un procent de 12%.

În cazul copiilor care dezvoltă hemangioame voluminoase, acestea pot apărea în urma insuficienței hepatice datorită unui sindrom arteriovenos congenital. Involuția sau tromboza hemangiomului pot duce la mase dense de fibroză ce sunt greu de diferențiat de procese tumorale maligne. Simptomatologia lipsește în majoritatea cazurilor, însă în situația în care are loc o creștere rapidă a dimensiunilor acompaniata de dureri abdominale, pot fi prezente simptome nespecifice [1, 2].

În asociere cu trombocitopenia și coagulopatia de consum poartă numele de sindrom Kasabach-Merritt [5].

Hemangioamele hepatice sunt diagnosticate de cele mai multe ori întâmplător, în urma investigațiilor imagistice de

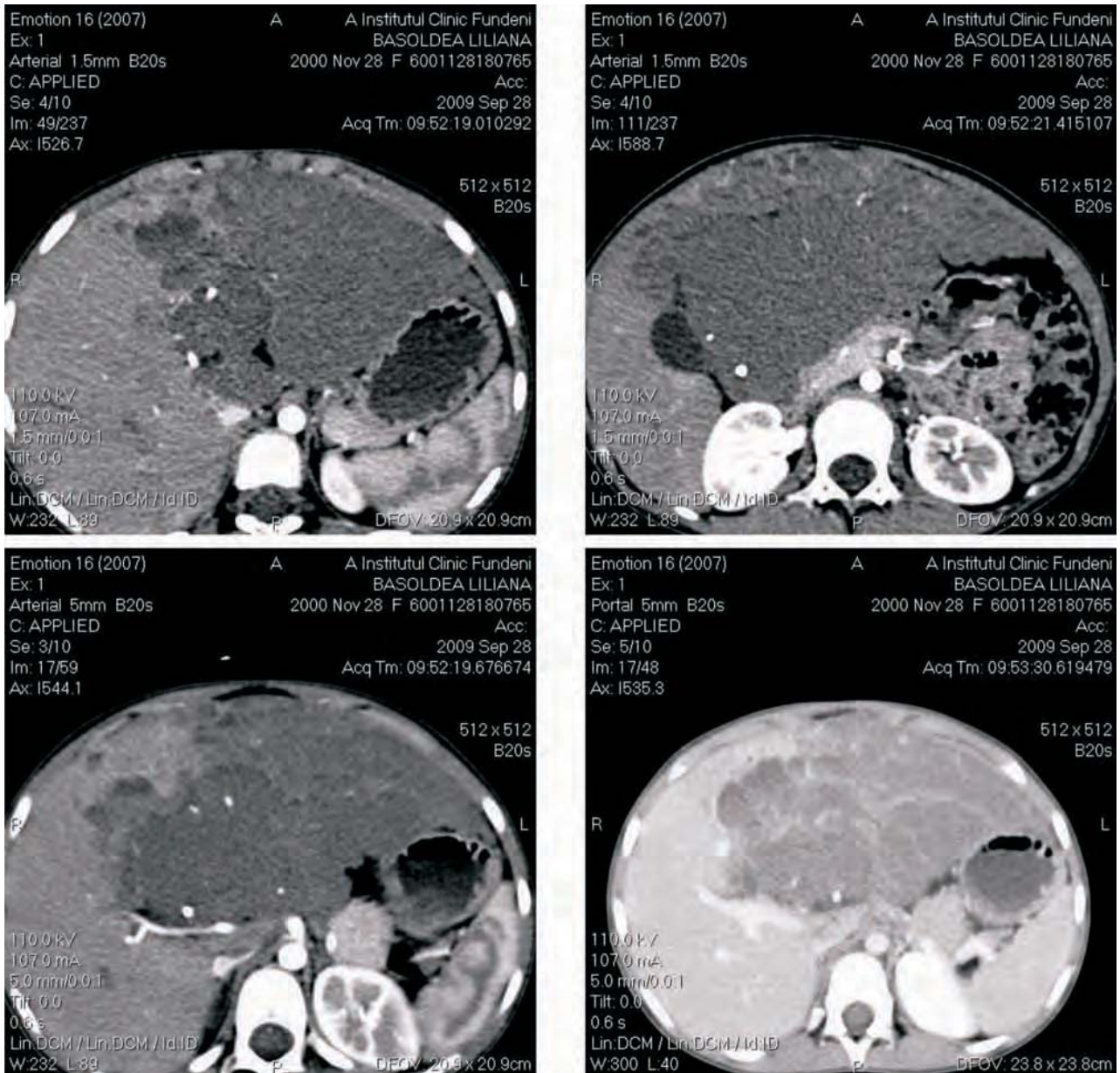

Figura 1. Imagini CT ce evidențiază formațiunea tumorală localizată la nivelul lobului stâng hepatic

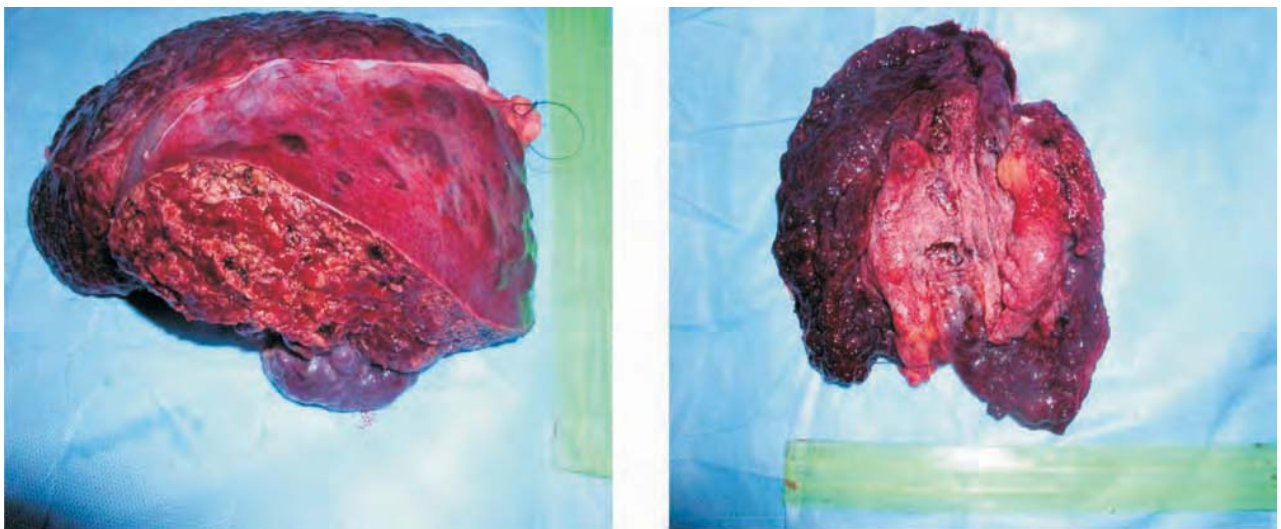

Figura 2. Hemangiom hepatic cavernos - piesa de rezecție

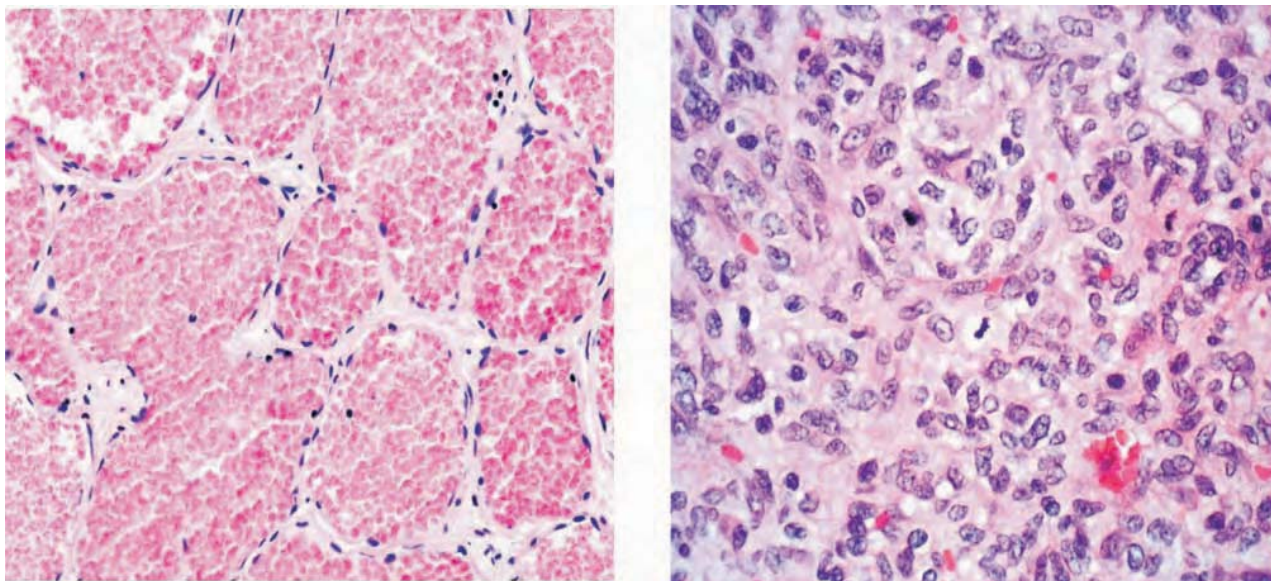

Figura 3. Hemangiom hepatic cavernos – aspect microscopic colorăție HE

rutină. Pentru un diagnostic de certitudine, în majoritatea cazurilor, este necesar cel mult examen CT, foarte rare fiind cazurile când se impune examen IRM. Puncția percutanată în vederea diagnosticului histologic este periculoasă și, deci, nerecomandată [9].

În ceea ce privește tratamentul, majoritatea hemangiomelor, atunci când sunt diagnosticate, se recomandă urmărirea periodică. Există și situații rare, cum ar fi dimensiuni mari, atunci când este risc crescut de ruptură, ruptura hemangiomului sau dezvoltarea sindromului Kasabach-Merritt, care sunt indicații pentru tratamentul chirurgical.

Cel mai frecvent ca și tratament chirurgical, se practică enuclearea hemangiomului, dar există și situații rare când în funcție de localizare, se impun rezecții hepatice atipice sau reglate [4, 8] (cum este cazul de față).

Concluzii

Hemangiomul hepatic este tumoră benignă cu prognostic favorabil. Foarte rare sunt cazurile când se impune tratament chirurgical. Chiar și în cazul acestor situații, prognosticul este favorabil, intervențiile chirurgicale pentru acest tip de tumoră având o mortalitate și morbiditate minimă.

Bibliografie

1. PIETRABISA ET AL.P.: Management and follow-up of 78 giant haemangiomas of the liver. *British Journal of Surgery* 1996, 83, 915-918.
2. SABISTON. *Textbook of Surgery*. 17th. Ed 1547-1548
3. JF GIBBS ET AL. Contemporary management of benign liver tumors. *Surg Clin N Am* 84 (2004) 463-480
4. ROGER L. JENKINS ET AL.: *Surgical Approach to Benign Liver Tumors*. *Seminars in Liver Disease*, Vol. 14, No. 2, 1994
5. PALANEK K. ET AL.: Kasabach.-Merritt syndrome: association of hemangioma and thrombocytopenia. *Rev Chil Pediatr (Chile)*, Nov-Dec 1979, 50(6), p. 67-9.
6. CATURELLI E ET AL. (2001). Hemangioma-like lesions in chronic liver disease: Diagnostic evaluation in patients. *Radiology* 220: 337-342.
7. KARALIOTAS, BROELSH, HABIB (eds)- *Liver and biliary tract surgery* 508
8. *Abc Of Liver Pancreas And Gall Bladder* 3Haxap-25-26
9. BORNMAN P.C. ET AL.: Giant hepatic hemangiomas: diagnostic and therapeutic dilemmas. *Surgery (USA)*, Apr 1987, 101(4), p. 445-9.